

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 257. An & qualiter Sententia lata pro dissolutione matrimonii transeat in rem judicatam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

4. Resp. quartò: Dissoluto matrimonio ob viri impotentiam in genere absque expressione causæ specialis (quod facere Judex non debet, ut Castrop. l. c. n. 4.) si vir ineat aliud matrimonium, statim separandus est, utpote absolute judicatus impotens. Mulier verò, si alteri nubat, separari non debet, priusquam investigetur causa impotentia, ob quam prius matrimonium dissolutum, nimirum dum causa hæc in sententia dissolutionis expressa non est, ex actis prioris processûs, & ex causis, quas testes & matronæ reddiderunt, stat siquidem possessio pro secundo illo conjugio. Sanch. l. 7. d. 99. a. n. 27. Gutt. c. 115. n. 9. Ponc. l. 7. c. 64. n. 4. Castrop. n. 4.

5. Resp. quintò: Conjuges redditi ad prius conjugium, posteriore dissoluto ob errorem deprehensum, si intra triennium habere non potuerunt copulam, omnino separari debent, & ad secundum conjugium reddendi; quia convincitur, fuisse impotentiam respectivam quò ad prius matrimonium, Sanch. n. 34. Castrop. n. 6. Si autem interea, quò restaurandum prius matrimonium, alter sit professus, nulla facienda restitutio; cum per professionem dissolutum matrimonium prius ratum tantum. Secus est, si transtiterit ad SS. Ordines, reddendus enim tunc esset uxori id petenti; cum per sacrum ordinem non dissolvatur matrimonium. Sanch. n. 39. Conjuges verò ante hanc professionem ad secundum matrimonium transiens separanda; quia nulliter contraxit. Sanch. Castrop. ll. cit.

Quest. 257. An & qualiter sententia lata pro dissolutione matrimonii transeat in rem judicatam.

1. Resp. primò: Sententia lata in causa dissolutionis matrimonii (intellige, non tantum ob impedimentum impotentia, sed etiam propter quodcumque aliud seu aliam causam) quantumcumque confirmata, vel etiam elapsus terminus ad appellandum, non transit in rem judicatam, sed retractanda, quoties compertum, ex errore processum esse. Covar. 4. decret. 2. part. c. 8. §. 12. nu. 12. Sanch. l. 7. d. 100. a. n. 1. Castrop. cit. §. 12. n. 7.

juxta quod deciditur c. lator. c. consanguinei. c. tenor. de sent. Et sic judicat. c. fraternitatis. b. t. Quin & Judicem ex officio etiam invita parte tenenti ad hujusmodi retractationem, cum illius sit peccata auferre & inconvenientia (qualia sunt matrimonium validum irritum declarare, & vi hujus declarationis conjuges revera non liberos reputare se liberos) evitare, docent Cardin. in c. lator. n. unic. Sanch. n. 3. Castrop. n. 7.

2. Resp. secundò: Tamen si non transeat in rem judicatam, ut non possit per viam querelæ contra eam allegari. Covar. Sanch. ll. cit. Castrop. n. 8. Suscipit tamen auctoritatem rei judicatæ, ne per appellationem possit corrigi aut impugnari, quin allegans contra ipsam suæ impugnationis causam verisimilem proponat, quam Judex prius summarie non citato adversario cognoscere debet, & eâ apparente verisimili, audiendus allegans, aliàs repellendus. AA. iidem. Porro querela nova audiri debet novo proposito libello, cum secundum priorem instantiam sententia transeat in rem judicatam, juxta c. ex literis. de integ. rest. Proponenda autem querela coram eo Judice, qui adiri potest per simplicem querelam, qui est ipse, coram quo prius causa matrimonialis acta fuit, aut agi poterat. AA. iidem.

3. Resp. tertid: Dicta sententia transit in rem judicatam quo ad expensas, in quas succumbens condemnatus fuit; quia ex firmitate hujus condemnationis nullum fovetur peccatum, quæ est ratio retractandi sententiam circa nullitatem matrimonii. Ita AA. citati. Ex quo etiam generaliter inferri Castrop. quod quoties observata sententiâ ex consensu utriusque conjugis peccatum cessat (ut contingit, cum his movetur lis circa valorem matrimonii ob impedimentum metus vel conditionis servilis ignoratæ) & hic, qui impedimentum allegavit, succumbit; quia pronuntiata sententiâ pro valore matrimonii legitimo tempore non appellavit, aut appellationem non est profecutus; non potest contra latam sententiam insurgere; quia in hujus observatione nullum est peccatum.

TITULUS XVI.

De matrimonio contracto contra interdictum Ecclesiæ.

Quest. 258. Quid hic intelligatur per veritum seu interdictum Ecclesiæ, quam vim habeat, & quam obligationem pariat.

1. Resp. ad primum primò: Non venire hic nomine hujus impedimenti interdictum Ecclesiæ generaliter seu late sumptum, prout significat prohibitionem à SS. Canonibus factam, seu etiam prohibitionem quamlibet ecclesiasticam matrimonii, sic enim comprehendit impedimenta omnia etiam dirimentia (quale non est hoc) sed sumptum strictè seu specialiter pro prohibitione hic & nunc specialiter facta à superiore ecclesiastico ob causam legitimam interdicente matrimonium celebrare ad tempus, donec melius, dum fortè obijcit impedimentum, de habilitate contrahentium, cognoscatur, vel caveatur de scandalo inde nato, vel nascituro. Pro ut de hoc impedimento agitur c. sin. §. cum autem. de clandest.

desponsus, ubi Parochis præcipitur, ut, cum apparuerit probabilis conjectura contra copulam contrahendam contractis, interdicator expressè, donec, quid fieri debeat super eo, manifestis constiterit documentis. Unde etiam patet, hoc impedimentum esse distinctum ab impedimento feriarum (de quo quæ seq.) quo non matrimonium, sed tantum ejus solemnitas interdicitur. Neque etiam venire interdictum ecclesiasticum, quod est censura & poena ecclesiastica, quæ quis à perceptione quorundam Sacramentorum à divinis officiis & sepultura ecclesiastica arceatur, cui interdicto subiectus cum alio, vel non, vel pariter interdicto, vel etiam loco interdicto, tamen si contrahat validè, secundum omnes, licet tamen contrahere negant Suar. d. 33. de censuris. f. 1. n. 5. Ponc. l. 6. de matr. c. 9. n. 4. eò quòd matrimonium non sit inter Sacramenta, quorum perceptio tempore vel loco interdicto permittitur. Affirmant è contra Covar. in c. alma mater. p. 2. §. 2. 7. Abb. in c. non est. de sponsal. Sanch. l. 7. d. 8. per tot. Henric. l. 13. a. 45. & alii.